

[Sport]

Se opp for personer med håndholdt gps, som målbevisst snoker rundt i busker, på fjelltopper og midt i byen. Geocacherne er på ferde: De høyteknologiske skattejegerne.

Ingvild Paulsen og Øyvind Elvsborg
(foto) Oslo

VI LOKKER DEM til oss. Gjemmer en bitte liten plasteske ved foten av et tre i Slottsparken og sender en tekstmelding med eksakt lengde- og breddegrad til elitesjiktet av norske geocacherne. Det varer ikke lenge før de dukker opp. Med håndholdte satellittnavigatører sirkler de inn «skatten», en eske på størrelse med en tommelfinger.

Først på pletten Stein Myrvang, uoffisiell norgesmester i denne nye «sporten», med 85 skatter under beltet. Gps-en er ikke helt samarbeidsvillig. Han er knappe tre meter fra målet, men virrer rundt. Blikket flakker fra gps-skjermen til tretoppene. Løvverket sperrer for satellittsignalene. Han kikker under benker og rasler i busker. Det gjelder å komme først.

Så kommer Pål V. Schage syklende i høyt tempo. Han har funnet 73 skatter siden han begynte med geocaching i mai i år, og har kart på sin gps, som straks viser hvor i byen skatten er gjemt. Men det er ikke juks.

Stadig flere skatter. Teknologien er halve gleden. Geocaching er hobbyen for friluftsliv og teknologinerder med sans for duppeditter. Aktiviteten har vokst i takt med at global positioning system – eller gps – er blitt allemannseie for dem som vil bruke tusenlappene på alltid å vite hvor de er.

Hittil er rundt 62.800 hemmelige skatter, eller cacher, gjemt i over 180 land. Fra Australia og Alaska til Spikersuppa og Svalbard. Nye legges ut daglig. I Norge er antallet gjemte cacher blitt mer enn femdoblet siden ifjor sommer, fra 48 til 230. Det er nå 278 registrerte utøvere i Norge.

– Det er et kick. Et eventyr. Du kommer deg ut til steder du ikke vet om. Det passer for hele familien, og så er det spennende om du finner skatten, sier Schage.

Vanedannende. Der kommer Olav Gaute Hynne halsende. Han ligger som nummer tre på siste ranking, men har ambisjoner om å slå Myrvang på kort tid.

I dag har han allerede vært innom tre cacher på holmene i Oslofjorden sammen med to nienser og newfoundlenderen Tjukken. Skattene er plastbokser med loggbok og småting i. Konseptet er å skrive i loggboken, ta en ting, legge igjen en ny for deretter å plassere boksen tilbake, slik at nestemann kan finne den. I salt bris har de har byttet fra seg reflekser, mot en hjemmebrent cd fra et undergrunnsband, selvlysende stjerner og en databrikke.

– Fem cacher om dagen holder meg i form, sier Hynne.

Han fikk gps til jul for å bruke den til å markere gode fiskeplasser. Men siden han logget seg inn på www.geocaching.com har fiskestangen samlet støv.

– En tur og du er hekta, sier han.

Å bli en geocacher er enkelt. Alt du trenger

Geocaching

l Geocaching, eller naturgjemsel, er en aktivitet hvor du bruker satellittnavigering til å finne skatter gjemt i skog, mark og byer. Koordinatene hvor skattene er gjemt ligger på nettstedet www.geocaching.com.

● Skattene (cachene) er bokser av varierende størrelse. De må inneholde en introduksjon av geocaching og loggbok. De rommer også småting som du kan bytte til deg.

● Fenomenet har spredd seg raskt. Det er nå over 62.800 skatter gjemt i 180 land.

● Den første skatten lå gjemt i Portland, Oregon, og ble funnet av Mike Teague. Han logget funnet på sin nettside. Dermed var det i gang.

70 METER IGJEN.

Spenningen stiger for Emilie (til høyre) og Mathilde Brager Hynne, som geocacher for første gang på Gressholmen. Onkel, Olav Gaute Hynne, og hunden Tjukken er hekta på geocaching.

er en håndholdt gps og tilgang til internett. På geocachers nettside skriver du inn hvor du befinner deg og får liste over skattene i ditt område. Du noterer lengdegrad og breddegrad og legger i vei. Funnene dine logger du på nettet. Det er også fritt frem for å gjemme egne cacher, registrere dem og følge med på nettet.

Men det skal ikke være for lett.

– Multicacher er bra. Hvor en cache har sporet til den neste, sier Myrvang, med sans for rebuser.

Geocacherne utveksler røverhistorier om å vasse over elver, klatre eller svømme for å komme frem til skatten. En annen utfordring er å finne skattene ubemerket. Vanlige folk må ikke få del i geocachers hemmeligheter.

Leker med dukker. Og så var det dukkene. I geocachers vidunderlige verden finnes nemlig noe som heter travelbugs.

Dette er små figurer med registreringsnummer dinglede rundt halsen. De reiser verden rundt fra cache til cache. Nær flyplassene i San Francisco og London ligger diskrete «bug hotels», hvor disse fremtoningene kan slippes av og plukkes opp av innvidde. Bevegelsene følges på nettet, og her legges også ut bilder fra reisene.

Plasthunden Doug's Dog Porkchop har reist fra Tennessee til Oslo. «Alien Army of Chaos», et lag på åtte romvesener, har reist hele 6436 mil over hele USA og har nå en representant i Finland. Travelbug'en «Elvis», som ifølge instruksjonen har planer om å dra på verdensturné, er fremdeles i England. Boksen han lå i på He-

Friluftslivets

PÅ SKATTEJAKT. Stein Myrvang (til venstre) og Pål V. Schage sirkler seg inn på en hemmelig skatt. Myrvang fant den først.

athrow ble beslaglagt av politiet av sikkerhetsmessige grunner. En travelbug som heter «Victor Norman» har kun reist på Østlandet. Den er en kniv. Ikke særlig skarp.

Butikk også. Nettsiden geocaching.com eies av det Washington-baserte selskapet Groundspeak Inc. Formelen er enkel: Groundspeak stiller med et ekstremt brukervennlig nettsted; mens brukerne leverer alt innhold - for tiden flere hundre nye sider hvert døgn.

Å registrere seg som geocacher er gratis. Men snart kommer dollar inn i bildet. På nettet selges alt fra offisielle loggbøker og plastbokser til bokshortser. En frivillig medlemsavgift på 220 kroner i året gir særlige fordeler. I tillegg tilbyr Groundspeak geocaching-turer for næringslivet sammen med selskapet PlayTime Inc, og selger reklameplass på siden.

Noen som i hvert fall tjener bra på den nye sporten er de som lager og selger gps-mottagere. En håndholdt satellittnavigatorkoster fra 1350 til 11.000 kroner, og importører av gps i Norge melder at salget går rett oppover.

I 2002 solgte Paal Erik Dalaasen, produkt-sjef hos importør Belanor, rundt 9000 håndholdte gps-enheter. Tall fra i år er ennå ikke klare, men han har hatt en 40 prosent økning på omsetningen siden ifjor, noe håndholdt gps kan ta mye av æren for.

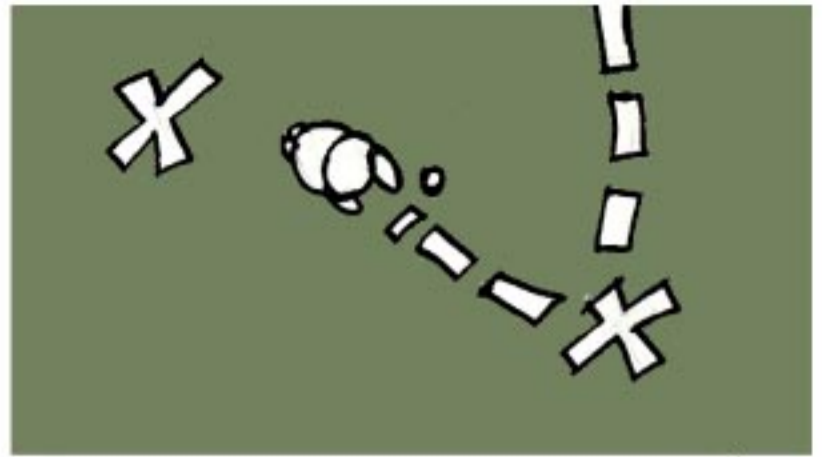
Så nå er tur i skog, mark og asfaltjungel blitt en høyteknologisk opplevelse, og geocacherne blir kjent og utveksler erfaringer over hele verden - fra travle diskusjonsgrupper til treet i Slottsparken.

ingvild.paulsen@dn.no

VEIVISER. Gps systemet ble utviklet av USAs militære. Nå er det leketøy for naturinteresserte nerder over hele kloden.

[Slik lever vi nå]

Spilano

Oss sportsidioter imellom

TALLENE FALT RASKT på den lille skjermen etter hvert som jeg kom dypere inn i parken. Jeg nærmet meg fort nå. 46,7 meter igjen. 31,1 meter. Litt mer til høyre. 20 meter. 12,5. Nå pekte pilen rett mot en parkbenk. Bak den sto en diger rhododendronbusk. Jeg kjente pulsen gikk raskt. Jeg gikk rundt benken, løftet bort en gren. Og der, inne i skyggen ... der så jeg den. Et hjørne av en plastboks stakk diskret frem. Gjemt, men likevel synlig. Perfekt. Snart skulle jeg logge den. Som førstemann.

Når du ser meg strene fremover med en liten digital dings i neven tror du at det du ser bare er enda en tulling med tekstmeldinger. Men i virkeligheten ser du noe helt annet. Det er ikke en telefon, det er en gps-mottaker. En gepesser. Og personen du ser er ... en geocacher. En som ved hjelp av internett og gps-navigatorkan finne skjulte skatter som andre går rett forbi. En som leser landskapet i koordinater, skriver kodemeldinger i hemmelige loggbøker, sender mystiske gjenstander kloden rundt og kommuniserer på nettet med andre innvidde.

Geocaching - noen kaller det naturgjemsel - er en høyteknologisk, men smal sport. Så smal at du sannsynligvis ikke aner hva som foregår. Det er lett å bli med, bare kjøp en gepesser og logg på. Men inntil det skjer er du, for å låne et ord fra Harry Potters hemmelighetsfulle verden, en muggle. En geo-muggle. Og første bud for en geocacher i aksjon er at muggles aldri, aldri må få se at vi henter en boks ut av sitt skjulested eller legger den tilbake.

Jeg skulle akkurat bøye meg ned og legge en klam, dirrende hånd på boksen da jeg hørte skritt bak meg. Lynraskt stappet jeg gepesser'n i lomma, kastet meg ned på benken og inntok posituren til en helt vanlig mann som nyter en vakker dag i parken. En dame slapp seg ned ved siden av meg. Hun smilte kort. Hun hadde med kaffe. Så åpnet hun håndvesken og tok frem en bok. Den nye Harry Potter. Det var tydelig at hun hadde tenkt å bli sittende en stund.

Mens hun leste og leste, tenkte jeg på hvordan gepesser'n hadde forandret livet mitt på bare noen måneder. Før var veien til jobben bare veien til jobben. Nå var den blitt en eventyrlig vandring gjennom et landskap fullt av skjulesteder. Det ligger hemmelige bokser i hule trær, bak løse mursteiner, under bruer. Hver time i døgnet, verden rundt, er en voksende hær av geocachere på jakt etter nye skatter. Eller nye gjemmesteder i busker og kratt, i hulrom og sprekker. Vi gransker byene, forstedene og naturen på jakt etter steder å gjemme med stil.

Og jeg tenkte på hvordan jeg var blitt en helt annerledes forbruker. Før gikk jeg i butikken etter melk og brød. Nå kom jeg hjem med plastbokser, metallskrin, magneter, lynlåsposer, ståltråd og annet utstyr til min sport. Jeg hadde begynt å leke med dukker. Jeg hadde raidet leketøysbutikkene rutinemessig for små bamser og andre ting som jeg hadde sendt ut i verden. Til enhver tid kan jeg følge bevegelsene deres på nettet. En elg jeg eier er kommet til Silicon Valley. En annen sitter fast i Drammen.

Nå visste jeg at i boksen under rhododendronbusken bak en benk i en park i Oslo, lå det en ku med to hoder som hadde reist helt fra Omaha, Nebraska. Snart skulle den innlemmes i min trofésamling. Bare lesehesten ved siden av meg på

benken ville gå sin vei. Slik gikk timene. Jeg ble sulten og tørst. Til slutt ga jeg opp. Jeg får komme tilbake i morgen, sa jeg til meg selv. Det er da for faen bare en lek. Så reiste jeg meg, nikket avmålet, og gikk.

Etter noen meter snudde jeg meg en siste gang. Da så jeg det.

Hun hadde lukket boken og åpnet håndvesken. Hun tok ut en liten dings som blinket metallisk i kveldssolen. Jeg så med en gang hva det var. Hun hadde en gepesser. En av de nye modellene med fargedisplay og barometrisk høydemåler.

Nå reiste hun seg og gikk rundt benken. Så dukket hun inn blant rhododendron-buskene. *most@dn.no*

Før var veien til jobben bare veien til jobben. Nå var den blitt en eventyrlig vandring
MORTEN MØST

nerder